

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Farnadi Péter ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve(címe) felperesnek, dr. Mészáros Zsófia jogtanácsos által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2006. november 15. napján meghozott, 21.P.631.650/2004/22. számú ítélete ellen a felperes részéről 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és az alperest terhelő nem vagyoni kártérítés összegét 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintra és annak 2003. augusztus 28. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamataira felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 378.000 (háromszázhetvennyolcezer) forint le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket. A fennmaradó 144.000 (száznegyvennégyezer) forint le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket az alperes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes az ...-es csatorna „...” című műsorának ...-i adásában sugárzott tudósításában azon hamis látszat keltésével, mintha az ... egy alvilági kapcsolatokkal rendelkező személyek törzshelye volna, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 forint nem vagyoni kártérítést. Az ezt meghaladó keresetet elutasította.

A le nem rótt kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 372.000 forintot köteles a Magyar államnak külön felhívásra megfizetni, míg a 36.000 forint illetéket az alperes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Kötelezte továbbá a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 180.000 forint perköltséget.

Indokolásában a Ptk. 78. § (1)-(2) bekezdésére, valamint a Ptk. 355. § (1) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperes által sérelmezett kijelentések nem önmagukban, hanem együttthadásukban a hamis látszat keltése miatt sértők a felperesre nézve, így ezzel az alperes jogsértést követett el.

Kitért arra, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az árbevétel kiesésből eredő kára az alperesi híradás következményeként jelentkezett, ezt a beszerzett szakvélemény sem támasztja alá, a tanúbizonyítás pedig nem elégséges az okozati összefüggés fennálltának megállapításához, így a vagyoni kárigényt az elsőfokú bíróság elutasította.

Ugyanakkor a nem vagyoni kártérítésre vonatkozó keresetet részben megalapozottnak találta kifejtve azt, hogy a perbeli hamis látszat keltés minden további bizonyítás nélkül köztudomásúan kárt okozott. Elfogadta azt a hivatkozást, hogy az elsődleges hírforrástól a felperes elzárta az alperest, mivel a klubban tartózkodók nem nyilatkoztak, a forgatáshoz nem járultak hozzá. Azt pedig a felperes nem kifogásolhatja, hogy a környéken lakókat interjúvolta meg a riporter, azonban az informátor közlésének valóságáért az alperest felelősség terheli.

Kiemelte, hogy a riportban nem véleménynyilvánítás hangzott el, hanem olyan tényállításoknak minősülő közlések, amelyek a hamis látszat keltésére alkalmasak.

Mindezen körülmények együttes mérlegelésével a nem vagyoni kártérítés összegét 600.000 forintban állapította meg.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kifejtve, hogy a jogsértés tényét az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, azonban az alperes hat, az eljárás során nem bizonyított valótlan tény állításával keltett hamis látszatot, ezért ennyiben az ítélet kiegészítésre szorulna.

A nem vagyoni kártérítés megállapításakor figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság azt, hogy a jogsértést az a ... televízió követte el, amelynek kötelezettsége a hiteles tájékoztatás. Ezt a követelményt szegte meg az alperes, azt „feláldozta a szenzációhajhász bulvárosság oltárán” és olyan valótlan állításokat közölt, amellyel lejáratja a biliárd szalont. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítés a 40 milliárdos évi költségvetésű alperesi szervezetet nem tartja vissza a jövőbeli a hasonló jogsértésektől. Ezt, valamint azt is figyelmen kívül hagyta a kártérítési összeg meghatározásánál az elsőfokú bíróság, hogy az ... című

műsorban, az ... legnézettebb közéleti műsorában mintegy fél millió ember előtt valósult meg a jóhírnévsértés.

Értékelnie kellett volna azt is, hogy a cég „úttörő” volt a biliárdsport meghonosításában, népszerűsítésében és azt is, hogy két olyan szalont is üzemeltetnek, melyek a ... legnívósabb biliárd szalonjai közé tartoznak, így a 600.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés „nem reparálja a cég good-willjén ejtett csorbát”.

Összehasonlításként arra is, hivatkozott, hogy egy cigarettacég két évre 4 millió forintot fizet a szalonnak, csak azért, hogy kizárólag az ő termékét forgalmazzák.

Kiemelte, hogy az elsődleges hírforrástól nem ő zárta el az alperest, mert nem az alkalmazottak, hanem a vendégek zárkóztak el a nyilatkozattételtől és az alperes sem üzletvezetővel, sem a cég vezető tisztségviselőjével nem próbált kapcsolatot teremteni.

A nem vagyoni kártérítés összege tehát nem igazodik a sérelem súlyához és nem alkalmas arra, hogy az alperest visszatartsa a hasonló jogsértésektől.

Vitatta a perköltségre vonatkozó döntést, mert álláspontja szerint a fizetendő illeték nem tükrözi a pernyertesség-pervesztesség arányát.

Kérte, hogy vagyoni kárának mértékét 2.500.000 forintban állapítsa meg a Fővárosi Ítéltábla, és az alperest ennek járulékokkal együtt történő megfizetésére kötelezze.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, mert álláspontja szerint a megítélt nem vagyoni kár összegszerűen arányban áll a felperes jóhírnevének sérelmével. Hivatkozott arra, hogy költségvetési szervként nem kapta meg az állami támogatások összegét, így szervezeti egységének a saját gazdálkodásából kell a kártérítést kifizetnie, illetve munkavállalói felelnek a jogsérelmekért, ami visszatartja őket a jövőbeni jogsértésektől.

Véleménye szerint a felperesnek a szórakoztatóiparban nem jelentkezhettek olyan hátránya, amelynek kompenzálására vagy kiküszöbölésére a nem vagyoni kártérítés indokolt lenne.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem keretei között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján és azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróságnak a tényállásból levont jogi következtetése, döntése a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában csak részben helytálló.

A peres felek a felperesi gazdasági társaság jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésének ítéleti megállapításával szemben jogorvoslati kérelmet nem terjesztettek elő, ezért a másodfokú bíróság kizárólag a nem vagyoni kártérítés körében vizsgálta az elsőfokú bíróság döntésének jogszerűségét.

Jogsértés megállapítása esetén a szubjektív kártérítési szankció alkalmazására a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja révén alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján akkor kerülhet sor, ezen belül a Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint pénzbeli kártérítésként nem vagyoni kártérítésre, ha a sértett fél bizonyítja a kár bekövetkezését.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint kártérítés címén azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Akit személyhez fűződő jogában megsértenek, akkor követelhet nem vagyoni kártérítést, ha bizonyítja, hogy olyan nem vagyoni hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt az objektív szankciók alkalmazásán túl a nem vagyoni kárpótlás megállapítása is.

A jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül akkor is lehetőség van, ha a bekövetkezett hátrány köztudomású ténynek tekinthető.

A bizonyítási eljárás során meghallgatott tanúk nyilatkozata igazolta a felperesi klub látogatottságának visszaesését, ami egyértelműen a perbeli műsorral hozható összefüggésbe. Arra is merült fel adat, hogy a tudósítást követően a szórakozóhely forgalma visszaesett, a vendégek elmaradtak, a biliárd szalon megítélése hátrányosan megváltozott, hiszen az alperes úgy tüntette fel, mintha az alvilági személyek, bűnözők törzshelye lenne, ahol kábítószeresítés is folyik.

Mindez köztudomásúan is negatív módon befolyásolja egy ismert, látogatott klub megítélését.

Elfogadható volt az a felperesi hivatkozás is miszerint a riportban elhangzottak miatt a szórakozóhely tulajdonosa és alkalmazottai magyarázkodásra kényszerültek illetve kellemetlen volt számukra, hogy a vendégek, a környéken lakók hosszú ideig a műsorban elhangzottakkal foglalkoztak és ... nevének említése kifejezetten szenzációhajhász megjegyzés volt, azt az alperes semmivel nem tudta igazolni. Bűntanyaként emlegették és a tulajdonosokat is bűnözőknek tekintették, s nem a bűncselekmény helyszíné, hanem a híradás miatt (... tanúvallomása 14. sz. jegyzőkönyv). A kábítószeresítés jelzővel is illeték a biliárd klubot a műsorban elhangzottak alapján, ami szintén nem bizonyított, így sérelmes a felperesi gazdasági társaság számára. A fiatal vendégek szülei a riportban elhangzottak miatt a továbbiakban nem engedték a szalon látogatását, ami szintén a megváltozott - negatív - megítélés következménye (... tanú 11. számú jegyzőkönyv.)

A Fővárosi Ítéltábla a „kétes hírűvé vált” biliárd szalon jóhírnév sérelmére, a bekövetkezett és a köztudomású tényként elfogadott hátrányra tekintettel valamint a rendelkezésre álló adatokra, a tanúk nyilatkozatára, a nem vagyoni kártérítés összecszerűsége vonatkozásában kialakult bírói gyakorlatra továbbá az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) számú határozatában illetve annak indokolásában kifejtettekre figyelemmel az alperest terhelő kártérítés összegét - a Pp. 206. § (3) bekezdésében biztosított mérlegeléssel - 1. 500.000 forintra felemelte, mert úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítési összeg nem alkalmas a jogsértéssel okozott hátrányok kompenzálására.

A másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összege után a felperes fellebbezési kérelme és a Pp. 247.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján a károsodás bekövetkeztétől késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte az alperest a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú, valamint a másodfokú eljárásban felmerült perköltségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra.

Budapest, 2007. szeptember 27.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő